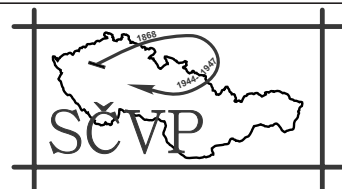

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

9/2014

Vzpomínky z Volyně

100 let čs. legii

Deset mužů z rodiny Klichů v České družině (Čtvrtá rota)

Na frontě

V Jaroslavi dohonila Družina štáb 3. armády generálporučíka Radko Ruskova Dimitrijeva, ke kterému byla přidělena. Roty se rozmístily ve vilách bývalých rakouských důstojníků. Dne 8. listopadu provedl generál R. Dimitrijevič přehlídku a rozhodl se rozdělit rotu na poloroty a jednotlivé čety, aby je mohl převelet ke štábům divizí nebo sborů k vedení průzkumů směrem k bojišti. Velitelem 4. roty byl nyní podporučík V. A. Licinskij, domyšlivý, ambiciózní mladý člověk. Dobrovolníci s ním od začátku neměli dobré vztahy. Choval se naduté a hrubě stejně ke vzdělaným družiníkům jako k ruským vojákům pocházejícím z nevzdělaných vesničanů. To je uráželo. Družiníci chovali sympatie k veliteli čety, praporčíku J. Vilímkovi a k vojínu J. Syrovému, který před válkou sloužil v rakouské armádě, absolvoval poddůstojnickou přípravu a do zálohy odešel jako kadet. Teď plnil povinnosti poddůstojníka. To byli první velitelé z ruských Čechů.

Na průzkum chodili téměř denně. Při jednom z nich se průzkumníkům ztratil Jaroslav Klich. Otakar byl z toho velmi rozrušen, ale Jaroslav se pozdě večer vrátil k útvaru – zabloudil. Jednou ráno šel Otakar na průzkum, jehož velitelem byl J. Syrový. Podle instrukcí velitele praporu z Ochotského pluku přišli průzkumníci do městečka, ale žádného Rakušáka tam neobjevili, i když podle zpráv tam měl nepřítel být. J. Syrový to šel prověřit sám, ale pak si poslal pro posily. Přišlo sedm opilých ruských vojáků. Rozhodli se v průzkumu nepokračovat a vrátili se k rotě. V hlášení J. Syrový oznámil, že městečko je prázdné, ale na mapě ukázal rozmístění nepřátelských baterií. Průzkumníkům blahopřáli k první úspěšné výpravě na území nepřítel. Četa měnila místa průzkumu. Po nedělním odpočinku u Tarnova byla rota přidělena k 32. divizi generála Někrasova. K Vánocům dostali od místních Čechů dárky.

V městečku se umístili vedle štábu. Zde také obdrželi první vyznamenání. Devět vojáků z jejich rot obdrželo svatojiřský kříž nebo medaili a čtyři, J. Syrový, V. Kašpar, Čeněk a V. Mencl byli povýšeni na poddůstojníky – desátníky. Na Nový rok se četa dobře připravila. Koupili husy a všechno potřebné k nim. Na oběd pozvali důstojníky a po obědě uspořádali šachový turnaj.

V Karpatech - Prvního února 1915 odveleli rotu do Karpat. Otakar Klich onemocněl, ležel v lazaretu. Tam se dozvěděl, že v době jeho nepřítomnosti v průzkumu byli raněni V. Kašpar a V. Mencl, že jsou na léčení, že byli vyznamenáni svatojiřskými kříži 4. stupně a že někteří jejich kamarádi padli. Otakar se rozhodl, že se vrátí k rotě, kterou

mezitím převedli k 9. divizi, asi 70 km od Tarnova.

Půlrok od února do července 1915 byl těžký: neustále se přemísťovali, protože armáda často ustupovala. Průzkum se prováděl pokaždé v novém, neznámém místě.

5. dubna byl Otakar Klich povýšen na desátníka a vyznamenán svatojiřskou medailí 4. stupně. 2. května začaly kruté boje u vesnice Gorlica. Čtvrtá rota zde utrpěla velké ztráty. Fronta 3. armády byla prolomena a Ruská armáda začala ustupovat. Opustila nejprve Halič a potom Polsko.

Poddůstojník Jan Syrový byl v květnu jmenován velitelem 2. čety a 4. června 1915 povýšen na praporčíka průzkumu. V. Mencl byl 29. června vyznamenán za průzkum svatojiřským křížem III. stupně.

V červnu, když rota odcházela od města Chelm, byl velitelem České družiny jmenován podplk. V. P. Trojanov. Byl to její třetí velitel. Dne 1. července odveleli 4. rotu na odpočinek a doplnění do města Kamenec Podolský.

Ve 48. divizi

Po odpočinku byla 4. rota v srpnu 1915 po odpočinku přidělena ke 48. divizi generála J. F. Novického. Tehdy Ruská armáda rychle ustupovala z Karpat. Vojáci museli za noc ujít 40-50 km. Při ústupu rota pokračovala v průzkumu. Těžili z toho, že J. Syrový se výborně orientoval na mapě. Nakonec se zastavili v jedné vesnici. Tam setrvali od září až do 14. listopadu 1915 a stále pokračovali v průzkumu. Generál J. F. Novickij byl s činností průzkumníků spokojen a nazýval je svými očima.

Jeden z takových průzkumů později popsal dobrovolník V. Holíček. Zúčastnilo se ho 60 průzkumníků, podporučík V. A. Licinskij, praporčíci J. Syrový a J. Vilímek a poddůstojníci V. Kašpar a M. Klich. Při nočním průzkumu se J. Syrový s pěti průzkumníky octli v obklíčení polských legionářů. Zachránilo je to, že J. Syrový znal povely v polštině. Ve tmě je použil, a tím Poláky dezorientoval a skupině se podařilo z obklíčení uniknout. Podle získaných dokumentů a předmětů z uniformy zjistili, že polští legionáři působí v řadách protivníka. To byla důležitá novina. Při tomto průzkumu se dostal do zajetí raněný dobrovolník F. Oliverius.

Velitel 8. armády gen. A. Brusilov vysoce ocenil činnost průzkumníků a její výsledky a rozhodl o vyznamenáních: J. Syrový obdržel Řád sv. Vladimíra, V. Kašpar, M. Klich a jiní svatojiřský kříž.

S nástupem zimy s hustým sněžením se bojová aktivita snižovala. Rota odpočívala v krásném místě, na panství, kde byla elektrina a knihovna. K praporčíkům Vilímkovi a Syrovému chodili vojáci hrát šachy.

5. prosince odjel mladistvý Jaroslav Klich na dovolenou k rodičům do Olšanky. 18. prosince opustil rotu Václav Mencl. Byl poslán do Kyjeva do dělostřeleckého učiliště.

Vztahy dobrovolníků s velitelem roty podporučíkem V. Licinským se nelepšily. Stále

jim nařizoval tresty, vězení, až se nakonec vojáci byli nuceni obrátit se stížností k podplukovníku V. Trojanovovi, když navštívil rotu. B. Licinskij byl odvelen. Rotě dočasně velel praporčík J. Vilímek.

V té době byl praporčík J. Syrový na dovolené. Průzkumníci trénovali v lese. Když se J. Syrový vrátil 25. prosince z dovolené, byl jmenován velitelem 4. roty.

Na konci prosince byl Otakar Klich vyslán do Kyjeva pro novoroční dárky. Rychle se tam dopravil a večer už byl doma v Olšance. Radost příbuzných byla obrovská.

Po Novém roce přivezl O. Klich „tři pudy dárků“ a v rotě ho čekalo vyznamenání, svatojiřský kříž. Všichni byli s dárky spokojeni, radost jim však kalily vzpomínky na raněného F. Oliveriuse, volyňského Čecha, který padl do rukou nepřítel. Později se dozvěděli, že byl odsouzen rakouským soudem a 4. února 1916 ve Lvově popraven.

Jaroslav Klich brzy po návratu z dovolené opustil 4. rotu. V lednu 1916 byl převeden do kurzu spojařů do Kyjeva.

4. února 1916 se velitel 48. divize slavnostně rozloučil se 4. rotou. Poděkoval průzkumníkům, řekl, že byli jeho očima, a vyznamenal je svatojiřskými kříži a medailemi. Za průzkumníky se rozloučil velitel čety V. Kašpar. Potom se rota přemístila vlakem k Sarnám do stanice Rafalovka a umístila se v české kolonii Antonovka.

V 9. armádě - Čtvrtá rota byla převedena z rozkazu štábu 9. armády gen. J. V. Lečického do Kamence-Podolského. Tam průzkumníky ubytovali ve škole, kde byl velký sál. Tam odpočívali, organizovali sokolská představení a ruští vojáci i důstojníci se na ně chodili dívat, obdivovali je a chválili.

Generál J. V. Lečickij provedl přehlídku roty. Pochválil ji za minulé průzkumy v 3. armádě, ale připomenul, že se průzkumníci musí ještě mnohému naučit. Sněhová zima pokračovala, vojenské akce byly omezené, a tak se rota posadila do lavic a šest týdnů se školila. Několik vyčleněných důstojníků učilo družiníky, jak zacházet s pyroxilinem a dynamitem, orientovat se v mapách, rýsovat atd.

To všechno se mladým lidem líbilo. 19. března přijel ještě jeden Klich, bratr Michala. Byl to dvacetiletý Vladimír, narozený v r. 1896, sládek, syn Jana Klicha z Jalty. Od 1. srpna 1915 sloužil jako ruský občan v 606. střeleckém pluku. Na konci roku ho jako Čecha převedli do Družiny, ale z důvodu nemoci do ní přišel až v r. 1916.

Před Velikonocemi zástupce generála Lečického zkontroloval rotu a byl s ní spokojen. Když car Mikuláš II. Navštívil nemocného generála Lečického, 4. rota se zúčastnila jeho uvítání. O Velikonocích si uspořádali taneční vystoupení typu České besedy. „dámami“ byli také vojáci, kteří si ušili šaty z bílých maskovacích pláštěnek.

Alexandr a Dina Muratovovi
překl. M. Žáková - 3. pokračování

Alexandrovka u Dubna na Volyni

V této vesnici se narodil můj otec Josef Širc, jako nejstarší v rodině 1887. Jeho maminka byla rozená Svítková. Rodina mého otce se přestěhovala do Moštěnice, okres Ostrok. V Alexandrovce nám tam zůstali příbuzní.

Ve Zpravodaji číslo 2-2014 jsem četla článek od pana Martina Velický -Volyňští Češi v druhém odboji a jejich repatriace. Píše v něm o lidech z Alexandrovky, jejich dalším pobytu v Toruni.

Nedá mi, abych nenapsala jeden životní osud rodiny Svítkovy. Konkrétně rodiny Holých, pan Holý na můj popud sepsal jejich putování z Toruně na Ukrajinu, jednu kopii těchto zážitků mám též.

Moje příbuzní, rodina Svítková se dvěma dětmi, Václavem a Emilií a tam se v lágru narodil syn Miroslav v březnu 1943. Jejich pobyt v lágru mi není znám, jednu důležitou událost si pamatuji podle vypravování. Vedle jejich lágru byla vila a v ní si na zahradě hrávalo malé děčko. Milenka k plotu chodila prosit o jídlo.

Matkou toho dítěte nebyla Polka, ale žena německého vojáka. Nikdo z místních se s ní kvůli tomu nestýkal, paní neměl kdo pohlídat dítě. Někde tam bylo křoví a Milenka se podhrabala a chodila té paní hlídat.

Přišel rok 1945, měsíc duben a blížila se fronta. Němci utekli a Rusové ještě nedošli. Lidé z lágru podpálili ty jejich dřevěné ubikace. Večer se Němci vrátili a lidé se neměli kam uchýlit, schovali se do blízkého lesíku. Němečtí vojáci prý jezdili s motorkou a lidi střelili jak králíky.

Milenka s maminkou šly za tou Polkou jí prosit, aby je schovala. Ta paní je schovala do sklepa na uhlí, uvařila jim prý vědro brandykavy a dala jim prádlový hrnek s pokličkou a nějaké i jídlo. Něco málo jídla měli svoje, počítali, že přijde konec války a tak z toho mála co měli si něco nasušili.

Bylo jich snad 12 osob, strýčkové a tetičky a tam mezi nimi i maličký Mireček. Sklep prý zarovnal slámou a v té tmě, ustláno na uhlí tam byli asi 10 dnů. Ptala jsem se sestřenic, jak dokázala maminka uhlídat Mirečka, aby neplakal, ona mi řekla, že tam byla ještě jiná malinká holčička.

Sestřenice ještě nyní, když si na to vzpomene, tak se celá zatřese – br, byla to hrůza. Němci chodili se psy a hledali utečence, tito lidé ve sklepech měli štěstí a nenašli je.

Šťastně přežili konec války – díky obětavé Polce. V roce 1945 přijeli do Čech. V roce 1947 se sešli i dědou, který zůstal na Volyni, protože v té době, když Němec lidem nařídil, aby jeli na hlavní silnici – šlach, tam je Němci naložili na nákladní auta a odvezli. V tom momentě byl děda schovaný ve vybudovaném provizorním krytu na dvoře.

Sepsala Soňa Nováková, rozená Šircová v Č. Kamenici 10. 6. 2014

Ze současného života našeho SČVP

Po stopách našich předků:

Karpatsko-dukelská operace 70. výročí

Na počátku září uspořádalo naše sdružení zájezd na Duklu, lépe řečeno na východní Slovensko, po stopách památných míst Karpatsko-dukelské operace a dalších bojů, kterých se účastnili naši předci. Je třeba připomenout mimořádnost a specifčnost účastníků zájezdu, kdy snad všichni, kromě řidiče autobusu a doktora Moravce, měli své příbuzné-předky bojující na těchto místech (což je samozřejmě u volyňských Čechů obvyklé).

Autobus vyjžděl ze Žatce a v Praze vyzvedl další účastníky. Na Moravě naložil zbývající část cestovatelů v Olomouci. Zájezd byl beznadějně naplněn již v prvních měsících ohlášení, dokonce se vedl dlouhý seznam náhradníků, což do budoucna nabádá další zájemce, aby se hlásili co nejdříve. Ve večerních hodinách jsme dorazili do Svidníku, kde jsme se ubytovali a pozdně povečeřeli. Ráno nás čekal primátor města, který nás mile přesvědčil o kladném vztahu nejen ke generálu Ludvíku Svobodovi, ale i k volyňským Čechům, kteří znovu navrátili svobodu východnímu Slovensku za cenu vskutku vysokou (primátor měl na Svobodu hezké vzpomínky: jako malý klučina. V rámci oficiální návštěvy Svidníku si jej Svoboda vyhlédl v davu a otcovsky pohlídl, na což nikdy nezapomněl, ba dokonce v tom viděl znamení...).

V čele delegace jsem byla já a Ludvík Engel, předseda společnosti Ludvíka Svobody. Dále se účastnili organizátor zájezdu Mirek Nerad, Vladimír Polák a Rostislav Jirásek. Vstřícně naznačil, že se těší na další spolupráci s námi.

Postupně jsme navštívili hlavní památník Karpatsko-dukelské operace, kde jsme položili věnec a vzpomenu si zde padlých. Podívali jsme se do „Údolí smrti“, kde proběhly těžké tankové boje. Dosud je zde několik tanků k vidění jakoby ledabyly rozsetých po členitém terénu.

Na těchto historických místech, s časovým odstupem 70. let, jsme si připomínali, jak těžkou bojovou zkouškou volyňští Češi procházeli. Pro mnohé to byl bojový křest, neboť někteří vstoupili až v letních měsících roku 1944 a operace začala již 8. září téhož roku, (byli zde však už i ti, kteří se již zapojili do bojů o Sokolovo nebo o osvobození Kyjeva). Původně měl být tento úsek dobyt za několik dnů, nakonec se bojovalo s nacisty o každý metr země a operace se protáhla na několik týdnů. Navíc boje ztrpčovalo špatné počasí, setrvalý déšť a poté rozmáčený terén.

Celý terén operace jsme pak shlédli z věže, která ční kousek nad hlavním mohylo-památníkem operace, na hranicích s Polskem. Pod věží je pak umístěno památné sousoší upomínající na místo, kde naši vojáci dne 6. října vstoupili na půdu Československa a vztyčili vlajku. Jako poslední bod programu bylo muzeum ve Svidníku s nedávnou rekonstruovanou expozicí (samozřejmě neméně důležitým bodem dne byl oběd s výbornou svíčkovou, na kterou si však někteří museli skutečně počkat, ale stála za to. Posilnění jsme tak mohli vstřebávat další informace a dojmy). Věnec byl také položen u sochy generála Ludvíka Svobody ve Svidníku, která je zhotovena v nadživotní velikosti.

Večer proběhl v duchu vzpomínek na Volyň zejména jednoho „vypovídajícího“, něco jako „křeslo pro hosta“. Hostem byl pan Viktor Haken, který se s námi velice hezky podělil o své vzpomínky, nejen na život na Volyni z pohledu dítěte, ale i na život po reemigraci, ale také vzpomínal na svého slavného strýce operního pěvce Eduarda Hakena. I přes to, že jsme seděli na zahrádce restaurace, i další přicházející členové zájezdu respektovali formu diskuse. Při tomto rozhovoru jsem zjistila, jak jsou ty lidské osudy propletené. V roce 1945, u Kroměříže takřka po osvobození, kdy bylo zabito přes dvacet spojářů, kde s velkým štěstím přežila moje babička-spojařka, tak bratranec maminky pana Hakena to štěstí neměl.

Na cestě zpět jsme navštívili pompézní vojenský hřbitov v Lipovském Mikuláši, kde opět někteří z nás našli své padlé příbuzné, neboť i zde probíhaly tvrdé boje. Hřbitov se nachází vysoko za městem s širokým výhledem na okolí. Opět jsme položili věnec a prostřednictvím vzpomínek paní Engelové, které četl její syn Ludvík, jsme se přenesli do časů minulých. Cesta poté probíhala hladce a bez zpoždění, také slovenské korbáčky jsme stihli zakoupit.

Bohužel, chyběli nám zde mnozí naši veteráni, kteří by nám bezpochyby nejlépe vylíčili tehdejší situaci. To je ale tvrdá realita, na to si budeme muset zvykat, protože postupně naše řady tito hrdinové opouští. To nás však nutí k tomu, abychom se samy více zajímali o historii, poznali dostatečně životy našich předků a vážili si těch, kteří zde s námi ještě setrvávají. Ať žijí hrdinové od Dukly!

(článek věnuji své babičce, spojařce Libuši Novákové, která byla také hrdinkou od Dukly, prošla těmito boji a i díky ní teď můžu žít ve svobodné zemi)

Dagmar Martinková

Krajanský festival v Praze

Děti dubenského českého spolku Stromovka, členové jejich dětského hudebního souboru, pod vedením Oleny Jarmoliuk se účastnili VIII. Mezinárodního krajanského festivalu v Praze. Děti zpívaly české písničky, například písničku o Třemešku, ve kterém v červenci prožili prázdniny. Navštívit dětský soubor přijel i předseda Česko-ruské společnosti, pan Tomáš Lukavský. Děti se nim rády bavily a vzpomínaly letní prázdniny na táboře, na to jak tam bylo pěkně. Skupina, včetně Anny Chrovst, Angelíny Lohvyn, Valerije Huppál, Vladyslavy Mychaschuk, Tetiany Maximčuk, Kateryny Myčki a Jaroslava Ischuka, měla velký úspěch.

Dětský soubor dostal od organizátorů festivalu diplom a sladkosti. Děti v národních krojích zpívali nejen na scénách v Praze, a i na Karlově mostu, kde měli spoustu diváků. Mladí dubenčané měli ze zájezdu do České republiky velkou radost. Děti také ještě navštívily historické památky velmi krásného města Praha. Dubenský český spolek Stromovka děkuje Senátu a vládě České republiky, generálnímu konzulátu ČR ve městě Lvov a paní předsedkyni českého sdružení Sedm Paprsku Věře Doušové, za tuto nádhernou příležitost, zazpívat si na krajanském festivalu v Praze.

Olena Jarmoliuk

Na Duklu se vrátila socha československého vojáka

U příležitosti 70. výročí karpatsko-dukelské operace byla v pondělí odhalena replika původní sochy československého vojáka, která byla součástí dukelského památníku. V 50. letech komunistický režim sochu vojáka odstranil a nechal zničit.

V roce 1964 bylo na jeho místě odhaleno sousoší Jána Kulicha znázorňující ženu děkující sovětskému vojákově za osvobození.

Toto sousolí bylo nyní přemístěno do vestibulu vyhlídkové věže u Dukelského průsmyku. Proti tomu protestovala rodina sochaře Kulicha a situaci chce konzultovat s právníky. Slovenské ministerstvo kultury však uvedlo, že přemístěním sochy nedošlo k porušení autorského práva. Ředitel Vojenského historického ústavu Miloslav Čaplovič uvedl, že výměna soch nemá nic společného se současnou politickou situací a záměrem bylo pouze vrátit památník do stavu, jak vypadal při odhalení v roce 1949.

„Autorem původní sochy československého vojáka vzdávajícího k počtě zbraň svým padlým spolubojovníkům byl Jan Adolf Vítek. Ta byla v 50. letech odstraněna a zničena. Přistoupili jsme k realizaci vyhotovení její věrné kopie. Vycházeli jsme z archivních dokumentů a dobových fotografií,“ uvedl Čaplovič.

Přemístění sochy vyvolalo kritiku. Politolog Euard Chmelár kritizoval přemístění Kulichovy sochy a připomněl, že v bojích o Duklu zahynulo 13 tisíc sovětských vojáků. „Dokdy budeme neustále odstraňovat památníky? Dokdy budeme amputovat útržky naší historické paměti?“ zlobí se Chmelár.

„Sochu jsme nezlikvidovali, nezavřeli do depozitu, nezničili, jak se to často dělalo za bývalého režimu,“ zdůraznil Čaplovič.

Na dukelském památníku byl opětovně odhalen také původní československý státní znak. Pod kovovým státním znakem z komunistického období se totiž ukrýval původní kamenný československý státní znak z roku 1949. „Vrátili jsme památníku vzhled, jaký měl v době, kdy byl odhalen,“ zdůraznil Čaplovič.

Ivan Vilček, Právo

Setkání u pana prezidenta

Dne 17. 9. 2014 jsem se zúčastnila neobvyklé a významné akce, kterou bylo pozvání delegace zahraničních vojáků II. světové války panem prezidentem Milošem Zemanem na Pražský hrad u příležitosti oslavy 70. výročí ukončení této války.

Před zahájením akce jsme byli pozváni předsednictvem ÚV ČSBS do restauračního zařízení, kde jsme měli při bohatém pohoštění příležitost setkávat se a diskutovat s léty neviděnými spolubojovníky.

Již po příjezdu do hradních prostorů nás ovanula atmosféra historie a bohatých tradic. Všude přítomní členové hradní stráže nás doprovázeli s projevem veškerých poct a péče o pohodlí do sněmovního sálu, kde jsme pak s náležitou úctou uvítali pana prezidenta. Po ceremoniální části programu s připitkem a obdarováním žen - vojaček kytíčkami živých květů, započala bohatá diskuse pana prezidenta s válečnými hrdiny, generály i vojáky.

Pan prezident Ing. Miloš Zeman, jako vždy věcný, stručný a vtipný, prokázal velikou přízeň, pochopení a uznání zásluh bojovníkům, přičemž vždy dodržoval zásadu pojmenovávat události a situace pravým jménem. Nepřekvapila také jeho znalost a důkladná informovanost o životě volyňských Čechů. Vysoce hodnotil jejich zásluhy, jak v bojích ve Svobodově armádě se zdůrazněním nesrovnatelného počtu jejich obětí, tak jejich kulturní a hospodářsko-technické přínosy na Volyn v letech emigrace Čechů do Ruska.

Věra Suchopárová

Informace a pozvánky Region Rakovník. Pozvánka

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel regionu Rakovník zve členy a přátele na setkání, které se koná v restauraci Zlatý Hrozen, ul. Palackého 28/1 v Rakovníku, dne 28. listopadu 2014 ve 13.00 hod. Na setkání s Vámi se těší výbor regionu.

Za výbor předseda Václav Vohralík, jednatel Josef Krouský Regionu Rakovník, jmenovitě pánům Krouskému a Vohralíkovi, se redaktor omlouvá za potíže vzniklé neotištěním pozvánky k regionálnímu setkání. Situace vznikla nedopatřením.

Lubomír Sazeček

Oznámení Z Předsednictva

1. Do konce roku posílat písemné návrhy na změny ve stanovách - předsedovi org. komise M. Neradovi - miroslav.nerad@seznam.cz
2. Oznámení o plánovaných akcích na rok 2015 posílat předsedkyni J. Němcové - jamnencovi@centrum.cz
3. Každý region do konce listopadu závazně nahlásí kolik si odebere publikací - K. Richter: Dějinné drama volyňských Čechů
4. nejbližší příští zasedání se budou konat:
26. 11. 2014 Celostátní výbor
28. 01. 2015 Předsednictvo
25. 03. 2015 Předsednictvo

Lubomír Sazeček

Oznámení

U bratrů Hofmanů, synů našeho bývalého předsedy, jsou stále ještě k dispozici tyto tiskoviny:

Hofman J., Širc V., Vaculík J.: **Volyňští Češi v prvním a druhém odboji.** (druhé doplněné vydání) 120 ks.

Hofman J. **Češi na ukrajinské Volyni v době holokaustu + mapa** 400 ks.

Hofman J., Klicpera J., Pelcová V., Drahokoupil J. **Historická mapa českého osídlení na Volyni.** 3 mapy, 638 lokalit, kde žili Češi a základní údaje o obcích 17 ks.

Případní zájemci o uvedenou literaturu si mohou napsat přímo na mailovou adresu bratrů Hofmanů kteří se s nimi dohodnou jak dál.
HOFMAN@2n.cz
Lubomír Sazeček

Oznámení

Dne 3. 11. 2014 se konala na Právnické fakultě MU v Brně přednáška k dokumentu Volyňští, který byl posluchačům rovněž promítnut. Dokument „Volyňští“ byl mimochodem oceněn na 40. ročníku filmového festivalu ECOFILM Ostrava, v kategorii „Člověk a společnost“, kterou vyhrál. Cenu a diplom převzal na slavnostním vyhlášení spoluautor dokumentu Lubomír Sazeček. Oboje potom na vyžádání odevzdal do ČT, kde je ocenění vystaveno.

Lubomír Sazeček

Putovní výstava

V termínu od 7. do 30. 11. 2014 bude ve III. výstavní místnosti Regionálního muzea v Teplicích instalována putovní výstava „Návraty volyňských Čechů“. Doporučuji Vám tedy přijít si tuto výstavu v klidu prohlédnout během posledních tří listopadových týdnů.

Vezměte s sebou své děti, vnuky a přátele a využijte možnosti ukázat jim, jak těžký byl život našich předků, co vše museli obětovat nejen při budování svých hospodářství, ale i v krutých letech války. Pro mladou generaci by to mělo být poučením a příkladem pracovitosti, obětavosti, vytrvalosti a vlastenectví.

Výstavu instalujeme v roce, kdy jsme vzpomínali výročí 100 let od založení České družiny a 70. výročí karpatsko-dukelské operace. Mimo jiné je to vlastně už první příspěvek k 70. výročí ukončení II. světové války.

Vlasta Holmanová předsedkyně regionu Teplice

Dopis - kdo pomůže?

Vážený pane Sazečku,

dovoluji si Vás jako čelního představitele SČVP oslovit s následující prosbou. Hledám pro své příbuzné, kteří v Podhájích žili, jejich kroniku. Oslovil jsem již pana profesora Vaculíka, respektive Národní archiv a Archiv Národního muzea, ale bohužel jsem nepochodil. Nevíte náhodou, kde by se kronika Podhájců, případně rukopis: BARTA, V.-KŘIKAVOVÁ, H.: Kronika obce Podhájce na Volyni (Rusko) 1871-1947 mohl nacházet?

Děkuji za odpověď a přeji hezký den.

Jan Mařica

Společenská rubrika Vzpomínky na dospívání z Volyně

Narodil jsem se roku 1929 v obci Hlinsk, která byla v té době osídlena z jedné poloviny volyňskými Čechy, a druhá polovina obyvatel byli Ukrajinci.

Čtěl bych popsat dva zážitky, které mi utkvěly v paměti z období, které jsem vnímal jako dospívající chlapec ve věku 12-ti let. Prvním zážitkem je událost, již jsem zažil při cestě do školy. Asi 100 metrů od našeho bydliště jsem v dále uviděl vojáky sovětské armády, kteří se ke mně rychle přibližovali. V panice jsem ulehl do příkopu a ve strachu očekával, co se stane. Jeden z vojáků ke mně přistoupil a vyzval mne, ať identifikuji mrtvého muže, jehož tělo leželo opodál. Jednalo se o člověka, který si vzal život ve strachu před sovětskými vojáky. Věděl jsem, že se jedná o benderovce, v obavě z toho, že bych mohl být pronásledován a spojován s touto osobou a s celým hnutím, jsem však neprozradil jeho identitu.

Druhou smutnou událostí bylo další setkání se smrtí jiného člověka, mého vrstevníka. Starší paní, jež byla matkou zabitého, mne oslovila a požádala, abych šel a podíval se do studny, kde ve vodě spočívala mrtvola asi dvanáctiletého chlapce, jejího syna. Poznal jsem o koho se jedná a tuto skutečnost jsem potvrdil. Následně jsem se dozvěděl, že někteří lidé usilovali o mé zneškodnění a že mi šlo v té době o život, kvůli prozrazení identity usmrceného chlapce. Naštěstí jsem ve zdraví toto nebezpečí přestál a můj život byl zachráněn.

To byly dvě vzpomínky na těžkou dobu a život v místech kde jsem prožíval dětství a mládí. Vzpomínky na dobu, kdy byl život můj i

životy mých blízkých v ohrožení, tak jako životy všech, kteří v té době zažívali hrůzy války a nesváru mezi obyvateli na Volyni.

V listopadu letošního roku se dožívám 85 let svého věku, se vzpomínkami na doby minulé chci popřát všem příbuzným a známým pevné zdraví, pohodu. Ing. Vladimír Soukup, Šumperk - plac.přísp.

----- Naši jubilanti

reg. Brno: V listopadu oslaví: 84 let Alena Marková z Novin Českých, nyní Náměšť nad Oslavou. *Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a pohodu.* Za region Jan Pavlica

reg. Cheb blahopřeje svým jubilantům za listopad: 86 let Albína Pečinková z Chomoutu, nyní v Dobrošicích; 81 let Emilie Zajacová ze Zálesí, nyní v Dolním Žandově. *Pevné zdraví a další spokojená léta přeje* Libuše Pancířová

reg. Chomutov: V listopadu se dožívají 95 let Josef Kalcovský z Mírohoště, bytem Praha; 91 let Antonín Roušar ze Semidub, bytem Droužkovice a 75 let Danuše Kolářová z Rovna, bytem Jirkov. *Jubilantům hodně štěstí a zdraví do dalších let přeje* Jiřina Kačerová a Josef Roller

reg. Litoměřice: V listopadu oslaví narozeniny: 80 let Tamara Kyselová ze Zdobunova, bytem Štětí; 81 let Jiří Němeček z Mírotína, bytem Lovosice; 82 let Oldřich Prošek z Mírohoště, bytem Bohušovice n.O.; 83 let Lída Vlčková z Mírotína, bytem Litoměřice; 85 let Nina Bártová ze Zdobunova, bytem Litoměřice; 85 let Václav Beneš z Nivy Hubinské, bytem Litoměřice; 86 let Zdena Furmanová z Mírohoště, bytem Litoměřice; 89 let Olga Lugertová z Hulče, bytem Litoměřice; 91 let Olga Bílková ze Straklova, bytem Litoměřice. *Všem jubilantům srdečně přeje pevné zdraví a spokojenost* Daniela Zelenková, jednatelka

reg. Mohelnice: ve IV. čtvrtletí 2014 se dožívají hezkého jubilea tito členové: 81 let Marie Faltusová z Chomoutu, bytem Lanškroun, 80let Rébl Josef z Laurova, bytem Úsov; 82 let Ludmila Štramová z Hrušvice, bytem Jeseník. *Do dalších let přejeme oslavencům hodně zdraví, štěstí a životní pohody,* za region Machovská

reg. Olomouc: V listopadu oslaví 80 let Marie Wagnerová z Ulbárova, nyní bytem Štěpánov u Olomouce; 50 let Vítězslav Polák z Hněvotína u Olomouce. *Jubilantům blahopřejeme a do příštích let přejeme hodně zdraví, štěstí a životní pohodu.* Za region Ing. Miroslav Nerad

reg. Praha: V listopadu oslaví 92 let Halina Beštová z Rovna, nyní Praha; 89 let Míla Olivová z Moštěnice, nyní Horní Libchava; 88 let Marková Lidie z Malé Zubovštiny, nyní Kaplice; 86 let prof. Ing. Miloslav Šatava, ČSc. z Buršovky, nyní Dobříš; 85 let Naděžda Smetanová z Budek Hubinských, nyní Břežno; 85 let Rostislav Zumr z Nudyže, nyní Děčín; 84 let Vladislava Válková z Ládovky, nyní Ústí n/L; 83 let Nislava Lubertová z Puchova, nyní Praha; 81 let Alexandr Sačuk z Olšanky, nyní Praha. *Všem jubilantům přejeme hodně štěstí a zdraví do dalších let. Jménem výboru regionu* M. Průšová

reg. Tachov: Ve čtvrtletí oslaví svá životní jubilea 85 let pan Jiří Čermák pocházející z Olšanky, nyní Beroun a paní Bronislava Koutná z Korostyševa, nyní Tachov. *Oběma oslavencům přejeme pevné zdraví a mnoho elánu do dalších let.* Alžběta Michlová

reg. Žatec: V listopadu oslaví: 88 let Libuše Černošská z Volkova, nyní Sádek; 80 let Emilie Hasilová z Novokrajeva, nyní Žatec; 96 let Josef Holec ze Straklova, nyní Žatec; 91 let Věra Kunášková z Křovic, nyní Žatec; 94 let Marie Plosová ze Sofievky, nyní Velemyšleves; 91 let Vladimír Ponikelský z Maslenky, nyní Levonice; 82 let Josef Průša z Teremna, nyní Bitozeves; 89 let Jiřina Skalická z Moskovštiny, nyní Žatec; 75 let Marie Sršňová z Volkova, nyní Skupice; 90 let Václav Valoušek z Teremna, nyní Stekník; 60 let MUDr. Marie Vokáčová z Dobřan, nyní Dobřany; 65 let Vlasta Niebauerová z Podbořan, nyní Rozsedly; 83 let Kristina Štechová z Martinovky, nyní Podbořany. *Do dalších let přejeme hodně zdraví, štěstí a pohody.* Za region přeje Slávka Černá

Naše řady opustili

V březnu 2014 zemřel ve věku nedožitých 90 let Jiří Tomeš, evangelický farář v.v., rodák ze Zelova, reemigrant z Michalovky.

Kdo jste jej znali, vzpomeňte si,

Opočenský

Dne 17. 10. 2014 zemřela ve věku 83 let Anička Holubová z Teremna, naposledy bytem Litoměřice. Anička vykonávala řadu let jednatelku regionu Litoměřice.

Dne 31. 10. 2014 zemřel ve věku 85 let Josef Sazeček z Chotiněvsi, rodák z Mírotína. *Upřímnou soustrast rodinám vyjadřuje za region*

Daniela Zelenková, jednatelka

Letos v říjnu jsme vzpomněli prvního výročí úmrtí pana Vladimíra Koutného, který pocházel ze Sokolova.

Za vzpomínku děkuje rodina

Legionářka Nina Dobosharevich: „Nikdy to nevzdám“

Ve středu 25. června 2014 se v Londýně uskutečnilo poslední rozloučení s československou veteránkou, bojovnicí na Středním východě, majorkou v.v. Ninou Dobosharevich (roz. Vignerovou). Nina se narodila v Českém Městětině na Volyni, kde jako dcera zakladatele Československých legií byla vychovávána k lásce ke svobodě a lásce k českému národu. Po strastiplné cestě Evropou vstoupila v roce 1942 do československé jednotky v Egyptě, kde sloužila jako řidička a automechanička. Po válce sloužila v Žatci, ale jako sociální demokratka věděla, že bude v komunistickém Československu pronásledovaná a proto emigrovala do Německa a po té do V. Británie. I když žila v Československu po válce pouze tři roky, prací pro vlast se jako spoluzakladatelka Československé obce legionářské v zahraničí zabývala celý život. Nina Dobosharevich byla výraznou postavou v komunitě válečných veteránů ve V. Británii, kde byla známa nejen jako člověk pevných postojů, ale především jako propagátorka české historie a jazyka.

Rozloučení se spolu s jejími přáteli a kamarády zúčastnili příslušníci úřadů přidělenec obrany České republiky a Slovenské republiky na londýnském hřbitově Putney Vale, kde ji vzdali poslední vojenskou poctu.

Ministr obrany ČR u příležitosti „Dne vítězství“ udělil paní Dobosharevich vyznamenání Zlaté lípy MO České republiky za její zásluhy o ochranu lidských práv, svobod a za rozvoj základních principů demokratického a právního státu. Vyznamenání jí předal krátce před smrtí přidělenec obrany ve Velké Británii plk. Roman Siwek, kterého při té příležitosti požádala o poslední přípitek šampaňským. „Nikdy to nevzdám“ byla poslední slova této statečné legionářky a vlastenkyně. Majorka v.v. Nina Dobosharevich bojovala do posledního okamžiku, za svými kamarády v „legionářském nebi“ odešla 3. června ve věku 94 let. Čest její památce.

plk. Roman Siwek

26. 10. 2014 byl popel uložen na vojenském hřbitově v české části Brookwoodu za účasti vojenského atašé Českého velvyslanectví.

----- Příspěvky na tisk

region Praha: Olga Najmanová Praha 300; Vladimír Jeníček Žinkovy 200

region Moravskoslezský: manželé Stehlíkovi Nový Jičín 500

region Brno: Irena Kučerová Svitavy 100; Jiří Bureš Židlochovice 100; Alžběta Bezděková Brno 200; Viktor Hurt Brno 200; Milada Krajzlová Brno 200; Miroslav Rejchrt Brno 100; Jaromíra a Miroslav Němcovi Brno 1.000; Alena a Jan Pavlicovi Zaječí 300

region Teplice: Jiřina Jirková Teplice 300

region Tachov: Jana Barvíková Touškov 100; Bronislava Koutná Tachov; 100; Josef Bareš Miřkov 200; Jiří Houdousek Tachov 200; Věra Paškova Tachov 100; Jiřina Hrubá Lomnička 200

region Žatec: Radislav Vodrážko Černčice 200

region zahraničí: Vladimír Anděl Londýn-Anglie zaslal na úhradu členského příspěvku a na tisk 500

Všem dárcům děkujeme!!! Marie Nečasová

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Rožtylská 1, 225 95 Praha. Dary můžete posílat na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mimoň, mobil: 728 351 726, mail: m.necasova@seznam.cz. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu hospodářky. Děkujeme!

Tiráž: Vydává „Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel“ pro potřebu svých členů. Vychází jako občasník. Šéfredaktor: Lubomír Sazeček. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Za obsahovou náplň otištěných článků a zpráv odpovídají autoři příspěvků, potažmo Redakční rada. Svě příspěvky zasílejte do konce každého měsíce na adresu: Lubomír Sazeček, Rovná 252/6, 415 01 Teplice, nebo e-mail: sazecek@email.cz, tel.: Vodafone: 776 310 958, O2: 723 520 715. Podávání zápisů je povoleno Česká pošta, a.s. odštěpným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Stránky Sdružení vlastníkům pozemků: www.vpnvosv.cz, Stránky SČVP: www.scvp.eu.